

DOMOVINA

Oglasi:

Za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 60 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmatnice in reklame 2 K. Večkratne objave popast.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Naročnina:

Za cele „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Razkritja o ljubljanskem škofu v Beogradu.

Današnji „Slovenec“ prinaša iz Beograda naslednje izvirno poročilo: „Socijalisti in demokrati intrigirajo, da bi še dalje ostali na vladi. Včeraj so socijalisti dali izjaviti na višjem mestu, da bo izbruhnila splošna stavka, ako zapustijo Kristan, Bukšeg in Korač ministrske stolce. Pribičević je bil zadnja dva dneva štirikrat pri regentu, da mu dokaže, kako je on potreben državi in dinastiji. Resnica pa je, da bodo vse dežele pozdravile odhod demokratov, ki so zadnji čas uporabljali uprav boljševiške metode terorizma. Minister dr. Kramer je prinesel iz Ljubljane neko spomenico škofa dr. Jegliča, katero je izdal l. 1918. in v kateri izjavlja, da ni za Karagjorgjeviče. S to izmišljeno ali neizmišljeno poslanico so hoteli intrigirati proti VLS. — Vsi demokrati in socijalistični intriganti so pridno na delu.“

Tako „Slovenec“. Klerikalci so po tem poročilu sodeč, postali malodušni. Zavedati so se začeli svoje kosmate vesti, ki so jo hoteli predstavljati po svojih predvojnih manirah v Beogradu kot najčistejšo. „Izmišljena ali neizmišljena“ poslanica, ki jo je ljubljanski škof poslal svojim duhovnikom, pa ni izmišljena, marveč žalosten dokaz avstrijakaškega in protijugoslovanskega duha ljubljanskega cerkvenega kneza. 7. novembra 1918, torej po prevratu, ko smo imeli v Ljubljani Narodno vladu in v Zagrebu Narodno Vijeće, je izdal ljubljanski škof Anton Bonaventura na svoje duhovnike okrožnico, v kateri piše doslovno: „Kaj bo pa z nami Slovenci? Pri nas

so tri struje. Prva hoče, zvesta majniški deklaraciji, imeti Jugoslavijo pod žezlom starodavne habsburske dinastije, pod žezlom plemenitega cesarja Karla. (O našem jugoslovanskem kralju škof dosedaj še nikdar ni tako častljivo izpregovoril.) Druga hoče neodvisno republiko. Tretja pa — a najmanjša — želi srbsko dinastijo. Katoličani nismo za to dinastijo.“

Ako prihaja sedaj na dan, to, kar je škof dal tiskati in kar je škof dal svojim duhovnikom za direktivo o delanju javnega mnenja in ustvarjanju razpoloženja med ljudstvom, pa pravijo klerikalci, da so to intrige in spletke. Ukaz ljubljanskega škofa je dragocen dokaz, najjasnejši zgodovinski dokument, iz katerega brez vseh zakrivanj odseva prava duša slovenskega klerikalca. S tem, da se je obelodanila ta škofova poslanica, se je le dokazalo, da vsa prizadevanja klerikalcev, ki lazijo sedaj okoli dvora Karadžorđević in prosijo za naklonjenost, niso nič drugega kot neodkritosrčno, ostudno varanje. Lopovi, ki so še vedno z glavo v Rimu in s srcem pri Habsburgovcih, bi radi slepili jugoslovanskega kralja samo za to, da bi bil tudi njihov želoec preskrbljen. Vnebovpijoča krivica bi bila, da bi naši klerikalci, ki so bili avantgarda Habsburžanov, sploh še kdaj mogli v Jugoslaviji vladati, da bi pa bili na stran potisnjeni oni, ki so gojili jugoslovanski ideal takrat, ko so jih zaradi jugoslavinstva in srbofilstva spravljali v zapore in na vislice pomočniki ljubljanskega škofa.

Se že umikajo.

Zadnje tedne je „Slovenec“ tolkel na veliki boben radi Veljkovičeve valutne reforme. Ni bilo dneva, da bi ne prinesel novega dokaza, kako je za nič in kako bo ž njeno slovensko ljudstvo oškodovano in oropano. „Vlada odstopi!“, „Vlada preklič!“ to so bili njegovi neprestani klici. Poslednje dni je začelo rasti upanje klerikalcev, da pridejo zopet na vlado in glej! Nobenega zabavljanja ni več čez Veljkoviča. Obratno! „Slovenec“ je že na tem, da bo začel Veljkoviča hvaliti. To je pa umljivo. V ponedeljek smo dobili iz Beograda vest, da je SLS valuto že zatajila. Opozicijski blok je imel glavno sejo in tamkaj je nastopil njihov prijatelj Ninčič, ki je hotel kratkomalo odpraviti krono ter mesto treh ali štirih kron dati en dinar, tamkaj je nastopil Protić, ki je v Sarajevu dejal, da je treba zamenjati 10 kron za 1 dinar. Gospod Korošec in vsa klerikalna gospoda je pred Ninčičem in Protićem lepo zlezla po d klop in prav ponižno po-

žrla Veljkovičovo valutno reformo s kostjo vred, samo da bi prišla SLS zopet v vlado. Včerajšnji „Slovenec“ že piše, da bi morala vlada odstopiti že pred 14 dnevi, ako bi se hotelo valutno vprašanje popraviti. To pa ni res. Ako bi klerikalci imeli poštene namene z valuto, bi se vse to, kar je Veljkovič odredil, z enim samim ministrskim sklepom dalo popraviti. Treba bi bilo le ustaviti nadaljno zamenjavo in že izdane dinarske krone bi se zopet zamenjale za stare krone. Klerikalci pa dobro vedo, da so proti Veljkoviču najbolj vpili radi hudobije in zato, da so hujskali ljudi. Ker o valuti, katere ničvrednost so baš oni zakrivali — sploh nikdar pošteno mislili niso, zato ni čudno, če so že sedaj vse to, kar so o njej pisali, v enem mahu zatajili. Ako bodo v par dneh splavali njihovi upi za vlado po vodi, pa bodo zopet privlekli na dan svoj največji boben in bodo po njem tolkli, kakor pred enim tednom.

RUSIJA ZA JUGOSLOVANE.

LDU Trst, 16. febr. Včerajšnja „Edinost“ prinaša dopis iz Florence, ki se bavi z vtisi zadnjega zasedanja italijanske poslanske zbornice. Med drugim navaja dopis sledeče: Ko je v seji dne 6. t. m. poslanec Collonna di Cesaro (nečak Sonninov in prijatelj Scialoje) očital Nittiju, da je preveč popustil imperijalističnim zaveznikom, je toplo priporočal približanje Italije k sovjetski Rusiji in prebral ujed splošno pozornostjo vse zbornice pismo ruskega komisarja za zunanje posle Čičerina, naslovljeno na italijansko vlado, kjer pravi Čičerin, da bi ruskega naroda nič ne ločilo od italijanskega, posebno če bi se uredila vsa vprašanja, ki zadevajo Sloven-

ce. Ta del pisma je tako važen za umevanje ruskega stališča napram jadranskemu vprašanju, da ga je „Agenzia Stefani“ zatajila. Dejstvo je torej 1.) da se Rusija živo zanima za potek pogajanj med Jugoslovenci in Italijani, 2.) da Ljeningova Rusija ni pozabila bratske krvi, ki veže vse Slovane, 3.) da razmere v zasedenem ozemlju niso le notranja zadeva Italije, pač pa tvorijo točko razpravljanj ne samo pri ententi, ampak tudi za Rusijo, ki je izključena od mirovne konference, 4.) da je razmerje med Italijo in Rusijo v ozki zvezi z ureditvijo vprašanj, ki zadevajo Slovence. Posledice teh dejstev so jasne, končuje dopis. Ali jih bodo v Rimu pravično cenili in vpoštevali? Največje zlo za vso Italijo bi bilo, če bi jih ne vpoštevali.

NITTI BI SE HOTEL POGAJATI V BEOGRADU.

LDU Split, 16. febr. Agenzia Stefani javlja iz Pariza: Razgovori v jadranskem vprašanju so odgodeni. Dr. Trumbić je izročil noto, v kateri zahteva modifikacijo načrta. Nitti je baje rekel, da je pripravljen odpotovati v Beograd, da se pogaja glede trgovske pogodbe z Jugoslavijo.

LDU Beograd, 16. febr. Iz Londona javljajo, da se na konferenci predsednikov še ni razpravljalo o jadranskem vprašanju. Naša poslanika Pašič in dr. Trumbić sta imela več sestankov s francoskimi in angleškimi državniki.

ZA VESNICEM PROTIĆ.

Beograd, 17. febr. („Slovenec“) Vesnić se je uveril, da vladne stranke nočejo koncentracije in je to ugotovil v posebnem pismu g. Davidoviću. Ob 4. uri popoldne se je podal k regentu in mu vrnil mandat za setavo koncentracijske vlade. Ob 7. uri zvečer je bil poklican k regentu Stojan Protić, kateremu je regent poveril sestavo nove vlade. Popoldne so bili pri regentu ministri Korač, Pilepić in Pribičević.

RAZLASTITEV VELEPOSESTEV.

LDU Beograd, 17. febr. Regent je podpisal ukaz o razlastitvi veleposestev v državne in komunalne svrhe in v korist zgradbe uradniških in delavskih hiš.

CRNOGORCI NE BODO PODPIRALI VLADE OPOZICIJSKEGA BLOKA.

LDU Beograd, 16. febr. Popoldne sta poslanca Daković in Jovič posetila g. Davidovića. Črnogorski klub še ni dal uradne izjave o svojem držanju v vprašanju današnje krize. Vendar sodeč po osebnem razpoloženju, ki vlada med njimi, se more reči, da Črnogorci ne bodo podpirali vlade opozicijskega bloka.

PROTI MADZARSKI.

LDU Beograd, 16. febr. „Beogradski Dnevnik“ javlja: po poslednjih vesteh iz Londona in Pariza naglašajo zavezniško časopisje, da se interesi Jugoslavije, Čehoslovaške in Romunije ne smejo žrtvovati madžarskim zahtevam, ker odpada velik del odgovornosti za vojno na Madžare, ki še danes s svojim držanjem kažejo, da se ne more računati na njihovo lojalnost.

UČINEK AMERIŠKE NOTE.

LDU Amsterdam, 16. febr. „Morning Post“ poroča, da je ameriška nota, ki protetira proti rešitvi jadranskega vprašanja, na konferenci aliirancev v soboto učinkovala, kakor bomba. Noto je podpisal Lansing isti dan, ko je odstopil.

V UREDNIŠTVU „SLOVENCA“, „VEČERNEGA LISTA“, „DOMOLJUBA“ IN DRUGIH KLERIKALNIH LISTOV SEDI KOT NADZORNIK IN CENZOR POSEBEN ZAPUPNIK ŠKOPIJSKEGA ORDINARIJATA. ZATO JE ZA VSE LAŽI, NEPOŠTENOSTI IN LOPOVŠČINE V TEH LISTIH ODGOVOREN PRED BOGOM IN LJUDMI LJUBLJANSKI ŠKOF ANTON BONAVENTURA.

Resen nauk.

Iz Rusije prihaja ta opomin in gre po celem svetu. In kdor razume njegove besede, ne bo živel samo življenje lepih sanj in ne bo imel samih dobrih misli o človeku in njegovih lastnostih. Kdor hoče gospodariti ljudem, mora poznati njih dušo in značaj, ki je več in neizpremenljiv od Adamovega rojstva. Preko gotovih človekovih lastnosti ne more nihče iti, kdor pa gre, divja proti prepadu. Kakor vihar težko in neizprosno odloča v zgodovini človeški značaj, ki deluje zavedno ali — največkrat — nezavedno. Treba je poznati dušo naroda in tej duši morajo odgovarjati vsi ukrepi vladajočih gospodov. Kdor ne dela tako, ponuja ljudstvu prisoljeno zelje, ki ga bo prej ali pozneje vrglo iz sebe.

Kar danes slišimo o Rusiji, je samo dokaz, da sta se velika boljševika Trocki in Lenin precej vračunala. Zdi se, da sta se pri svojem delovanju veliko premalo ozirala na lastnosti naroda, ker drugače ne bilo mogoče toliko razočaranj in presenečenj.

Leta 1917 sta porabila vojno divjanje in splošno nezadovoljnost ljudskih delavnih mas in zaklicala v svet: Konec vojski, dovolj trpljenja, človeštvo hočemo dvigniti iz pekla v višave zadovoljnosti in sreče. Raj hočemo ustvariti tu na zemlji. Dosedaj je tu peklo, trpljenje, izkoriščanje slabih in revnih. Delavec in kmet sta samo sužnja kapitala, denarja velikih gospodov, nimata lastne volje in svobode. Delo njih žuljavih rok veča bogastvo lenim kapitalistom. Vse dobrote tega sveta so združene v rokah gotove male skupine ljudi, ki se redi samo od tujega dela.

Ti novodobni apostolji človeškega rodu so hoteli ves svet prevreči in v njem postaviti drugačen red. Tovarne ne smejo biti lastnina par bogatih ljudi, one morajo biti last onih delavcev, ki v njej delajo. Delavec mora biti gospod od danes naprej, potem ko je bil do sedaj le suženj. Povedali sicer niso, kaj naj se zgodi z gospodi od včeraj, toda iz vsega početja glavnih in malih boljševikov je spoznati, da hočejo, naj bodo včerajšnji gospodje od danes naprej sužnji. To je pa končno vseeno. Glavno je, da razlika ni izginila.

Delavstvo je prevzelo torej vodstvo tovarnen, produktivna sredstva so prešla v roke delavcev. Pa kaj se je zgodilo? Disciplinacija, pokorščina in avtoriteta v delavnicah je izginila, volja in veselje do dela se je zmanjšalo, razni večni nezadovoljni ljudi, ki pri svojem rovarjenju resnično niso imeli ničesar izgubiti, so dobili glavno besedo in delavstvo sčuvali k stankam, ako jim niso hoteli leteti takoj pečeni piščanci v usta. Gospodarstvo je padalo, revščina je naraščala. Namesto obljubljenih nebes se je kazal peklo v še večji grozoti. Oni voditelji, ki so naredili vso zmešnjavo v Rusiji, so šli v se in začeli premišljevat, kaj bo. Spoznati so morali, da ne zadostuje, ako delavci dobe tovarno v roke, da s tem še ni zagotovljena večja delavnost tovarne — treba je resnega, požrtvovalnega dela. Delo pa sovraži vsak človek — ki nima v sebi dosti razuma in lastne uvidnosti. Od tistega časa je delo pri širokih masah nekaj neprijetnega, ko je Bog rekel, da si bomo v potu svojega obraza morali služiti svoj kruh. Da bi imelo revolucionarno delo Lenina in Trockega uspeh, bi morala najprej delavstvo duševno, razumno vzgojiti za to veliko nalogo. Ruski novodobni apostolji so prezrli veliko resnico, da namreč pristop človek v bistvu sovraži delo in da ne dela uspešno in koristno, ako ni v to prisiljen. Da bo ljubil delo in da bo delal sam rad iz lastne volje in z vsemi močmi, zato mu je treba razumnega spoznanja o koristi in potrebi dela za vso narodovo gospodarstvo.

Delavstvo je odpovedalo v Rusiji. Pokazalo je, da še danes ni sposobno za vodstvo človeške družbe, da je njegova diktatura grob celemu gospodarstvu.

Trocki je videl svoje napake in kam je prišlo v Rusiji. Danes vidimo vsak dan, kako koraka nazaj, kako odjema delavstvu zopet vse to, kar mu je dal po dolgih krvavih notranjih bojih. Povsod drugod po svetu imajo delavci skoro neomajeno pravico stavkati, ako se njih zahtevam ne ugodijo, v Rusiji so stavke pod težko kaznijo prepovedane. Povsod se uvaja za delavce osemurni delavnik, v Rusiji morajo delati dva-

najst ur na dan. Povsod po svetu ima delavec svobodo gibanja, gre kamor hoče in kakor hoče. Ako mu je v eni tovarni ni všeč, gre v drugo itd. V Rusiji po so delavci kakor vojaki združeni v bataljone, razni surovi in nesurovi komandantje jih vodijo v tovarne in tam mora biti delavec slepo pokoren — kakor pri vojaki. Kdor odide od dela, je ravno tako kazniv, kakor če pri vojaki dezertira. Naši delavci bi se taki „svobodni“ in takemu boljševičskemu družabnemu redu prav iz srca zahvalili. Edina dobra misel, ki tiči nevidno v tem ruskem načinu dela, je, da imej vsak delavec nesamo pravico do dela, ampak tudi dolžnost. Delo je treba organizirati, toda na drug način, kakor na vojaški. Svoboda mora biti vedno varovana, kajti ona je najsvetejše, kar človek ima.

Klerikalci se bojijo volitev.

Iz nad vse hudobnega pisanja klerikalnih listov v zadnjem času se jasno vidi, kako se klerikalci bojijo volitev. To je posledica pred in medvojnih grehov, za katere se klerikalna stranka boji dajati računa, zato njeno časopisje tako besno napada in obrekuje nasprotnike klerikalne stranke, ker obrekovanje je še edino orožje, ki ga klerikalci še lahko porabljajo, misleč, da bodo z obrekovanjem nasprotnika sebe polepšali.

„Naprej“ priobčuje proti tem obrekovanjem članek, iz katerega posnamemo naslednje odlomke:

Valutno vprašanje. Kaj se je zgodilo? Dosedanja vlada je nameravala zamenjati kruno in dinarje, in sicer: eno krono za eno krono, dinarje srpske, izdane od narodne banke pa en dinar za štiri kruno. Nikomur se ne vzame nič. Kronski in dvokronski papirji še za sedaj ostanejo, drugi se zamenjajo za nove papirnate note, ki se glase 1 dinar ali 4 kruno, 10 dinarjev ali 40 kron, 100 dinarjev ali 400 kron. Uredilo se je s tem samo to, da se uvede v celi državi enoten denar, da pade dosedanja razlika med nami in Srbijanci in da ne bo oni, ki pride v Srbijo odvisen od menjalnic, ki so odirale pri menjavanju kron v dinarje. Kakor znano, se je kurs dinarja vedno vzdigoval. Pred letom dni, recimo v februarju 1919, si dobil za 2 kroni 50 vin. en dinar, pozneje si dobil za tri kruno en dinar. V decembru lanskega leta so zahtevali srbski menjalci že 4 K 85 vin. za en dinar. Sedaj ne bo tega več, ker v celi državi je sedaj uvedeno 1 krona je ena krona, 2 kroni sta 2 kroni, en dinar je enak 4 kronam, pet dinarjev je enako 20 kronam.

Tako je in nič drugače. Kaj so klerikalci vse lagali, kaj so vse načevali — ako sedaj ljudstvo ne uvidi, kje je resnica kje je laž, potem ne vem, kdaj bo bolje. Vprašanje, da bo draginja naraščala, pa ni v vzročni zvezi s to zamenjavo.

Korupejija. Koliko se je tu nasumničilo? Ali — niti enega dokaza niso navedli. Nasprotno:

Po vsem svetu uvajajo sedaj pri večjih industrijskih podjetjih takozvane delavske sosvete, ki skupno z gospodarjem vodijo in upravljajo delo v tovarni. To so v Rusiji prvič vpeljali. Pred kratkim pa je bilo čitati, da so v Rusiji delavske sosvete odpravili, „ker niso za nič“.

Vsled dolgih boljševičskih bojov so vse železnice skoro razdejane. Voz in strojev manjka. Gospodarstvo noče naprej. Ljudstvo pa noče delati. Zato je Trocki zopet kratkoma naredil tako, kakor naredi vojaščina: mobiliziral je vse one moške, ki so kdaj v svojem življenju delali pri železnici in odriniti morajo.

Tako izgleda v Rusiji „raj“. Kar se godi tam, mora nas samo potrditi v prepričanju, da se ne dá ničesar izpremeniti čez noč, da je za nov družabni red najprej potrebna temeljita duševna in umstvena izobrazba vsega naroda. V tej resnici tiči velik nauk. Kdor ga razume, bo manj kričal in zabavljaj, ampak več delal in ljudstvo pripravljaj na boljše dni.

dokazalo se je, da so one izvoznice, nad kojimi so se klerikalci zgražali, bile izdane za ministrovanja gg. dr. Ant. Korošca in Josipa Gostinčarja — obeh pravovernih klerikalcev.

Obleka. Zlasti „Večerni List“ kriči, da ni obleke, da so ljudje slabo oblečeni. Res je to. Ali: kdo je hujskal, ko je ljubljanski poverjenik sodrug Prepeluh napravil velepotezno akcijo, da dobimo obleko, oz. oblačilno blago iz Italije. Kdo je lagal radi izvoza prasičev, kdo je obrekoval ljudi, ki so hoteli, da se naš delavec in naš kmet oblečeta? I seve, kdo drugi nego „Večerni List“. „Slovenec“ in podobni klerikalni žurnali.

Prehrana. Dr. Korošec je bil pred več časa prehranjevalni minister. Naročal je kot tak v Ameriki najrazličnejše „potrebščine“, ki se-le sedaj prihajajo v našo državo. Kakor vemo iz pozitivnega vira, je nedavno prispela taka pošiljatev, ki seve vsega najnujnejše potrebščine za naš narod, to je: puder za lepoticce, moderce, kravate in tako robo. Ako nam „Slovenec“ ne verjame, naj vpraša ministra dr. Veljkoviča in Bukšega, ki bodeta za to kot prič navedena.

„Slovenec“ vedno vpije, da s prehrano ne gre, ter kaže, da je socialist Bukšeg — minister za prehrano. Mi pa konstatiramo to-le: vodja prehranbenega urada v ministrstvu za prehrano je še vedno gosp. župnik Janko Jovan, mož, ki ga je tja postavil minister dr. Korošec, in ki prav tako vodi ta oddelek pod socialistom Bukšegom kot ga je vodil pod — ministrom Koroščem. „Slovenec“ dobro ve, kaj je vzrok sedanjemu stanju prehrane in predobro ve, da je minister Bukšeg kot mravlja priden in da dela noč in dan. „Slovenec“ in „Večerni List“ dobro vesta: načelnik ministra Bukšega, gosp. župnik Jovan, gotovo informira gospode okolu „Slovenca“ o delu v prehrani, ali — kaj njim, pobožnim lažnivcem resnica, ko je vendar prvo njihovo geslo: lagati in obrekovati, samo da dosežemo svoj namen.

Dopisi.

Iz Lužarjev pri Velikih Laščah. Tudi jaz sem bil na shodu „Kmetijske zveze“ dne 25. januarja t. l. v Velikih Laščah ter sem pozorno sledil vsem dejanjem igre. Nasmejali smo se dovolj starim avstrijskim patrijotom, ki so bruhali jezo dolji z odra, kot branjevka tam v mestu, če ji prevrneš jerbas pomaranč. Od naše strani se ni menda nič poročalo o tem v časopisju, meneč, saj jim je dovolj hudo, saj jokajo s prerokom Jeremijem na avstrijskih razvalinah. — Ker pa „Domoljub“, to glasilo laži, tako nesramno laže, naj bode povedana tukaj praveca resnica. Shod je bil javen, pristopen vsakomur, torej tudi gospodu Puceljju. Če je ugovarjal govorniku Sušniku, ki je debelo lagal, da je bila to njegova dolžnost. In pa, ali je ugovarjal sam Pucelj? Ali niso bili zadaj možje, ki so popraševali govornika, n. pr. koliko je dal on živine, koliko žita med vojno in koliko časa je bil v strelskih jarkih? Dalje, koga on zastopa? Kdo ga je izvolil? Govornik Sušnik je bil zmeden, bolj ko ga je pobijal g. Pucelj, bolj je lezel v svojo farbo. Tako n. pr. mu je ušla iz ust beseda „Zarobljeni kmetje“. So se li zavedli njegovi somišljeniki častnega pozdrava, ki ga pa pošteno zaslužijo? Ta ubogi Pucelj, poln ga je ves „Domoljub“,

ki pa revež ni drugega storil, kot to, da je laž pobijal. — Govornik na odru govori za agrarno reformo, da je pokopana, da jo je pokopala JDS. Pa se oglasi eden izmed množice: „Zakaj pa niste takrat uredili agrarne reforme, ko ste bili vi na krmilu?“ — Vse se je cziralo tja, od koder je prišel ugovor. Bil je prizor, kot da bi treščilo iz jasnega. Govornik Sušnik ves zmeden, ni vedel, kaj bi odgovoril g. Puceljju in kaj bi naprej govoril. Mislil je, da bo lepo tarbal, pa tako presenečenje. Na vprašanje Puceljevo: „Po kaj so šli jugoslovanski škofje v Beograd?“ je jecljal govornik „da, škofje so bili res v Beogradu, pa tam se jim je povedalo, da se bo morala agrarna reforma izvršiti“. Torej se samo ob sebi razume, da so prosili, da bi se ne izvršila, torej da bi pri starem ostalo, kot je bilo v nepozabni Avstriji. Torej, če so škofje prosili, klerikalna stranka je pa menda s škofi, torej se pride do zaključka, da je cela klerikalna stranka za neizvršitev iste. Torej kaj se lepi delate hinavci? Na številu Puceljevih pristašev se pa tisti dopisnik jako moti, pa saj moti se ne, ampak namenoma laže. Pravi 25 njegovih, ki jih je prej z žganjem napojil. Nesramna laž! Pijane so bile le tiste zadružne kuharice, ki ste jih malo prej izštudirali, ki so kuhale za „Valentinove Mice“. Od kod so leteli stoli in pepel? Ali ni lepa zadružna Nežka vrgla na g. Pucelja zavoj pepela?

Pa g. Pucelj je bil miren, kakor tudi vsi njegovi. Ko bi bili pijani, bi bile gospodične kuharice vse zletele skozi okno na Tomaževo dvorišče. Lažnjivi dopisnik, sram ga bodi in vso to stranko, ki jo same laži drže vkup. Klofuto, ki jo je dobila pa ena izmed kuharic, ji je priložil bolj prileten mož, ker mu je dotična bila vrgla stol na glavo. Najhujša je bila Golobova Mica. No, ko bi jo pa kateri izmed Puceljvih zasnubil, bi ga morda pa ne marala, ampak kar gotovo objela. Bilo je pa Puceljvih čez polovico, ne samo fantov, ampak tudi mož, takih, ki sami mislijo. Hud je bil tudi neki mlad pobič doli iz Dobrega polja. Pravijo mu jurist, in še nekako drugače. Drl se je na odru, kot kakšna hribovska ženska. Pravijo, da bo kandidiral v našem okraju — mogoče — jezik ima strupen. Zato taka njegova jeza, ko je videl v sredini množice hudega tekmeča. Pil je čaj, katerega so mu nanosile zvezne kuharice, da ne omaga, po svete in navodila je pa hodil v neko stranišče. Na koncu vseh koncev pa je nastopal še tisti Malalaški falirani lemenatar, ki je obesil bogoslovje na klin in šel pomagat reševat Avstrijo. Vpil je kot Ličan, nazadnje ga je pa Griški Anton vzdignil, on pa je razprostrl roke in bil je kakor žaba, ki oznanja dež. Ta stranka naj bi najprej sebi izprašala vest, potem šele drugim. Skode pa tudi ne bo, če jo tukaj malo izprašamo. Imamo dokaze, da se je v ravno takem slučaju, kot je jurist očital g. Pucelju, tam na Karloviči odrekla bela moka in na Kolpi se je odrekla nakaznica za meso za jako bolno ženo. In žugalo se je: „Če ne pojdeš v farovž služiti, boš šel pa v strelske jarke“. Dalje se je grozilo revnim ženam, ki so imele može v vojni in male otročiče doma, da bo šla edina kravica iz hleva, da so morale revice jokati in prosit mogotca Avstrijaka, da se naj usmili, ko je bilo pri sosedih po deset glav živine v hlevu, pa se je bilo bati zamere. In ti so bili vsi vasi. Dalje, kje so naši zvonovi? Kje zbrani denar? Dajte račun! Zvonovi našo bjli vaši, ampak od cele fare. Kje bodo zdaj drugi? Kdo jih bo napravil? Vi, stari avstrijski patriotje, vi mrzli Jugoslovani, nikar se preveč ne silite v ospredje. Potresite s pepelom sami sebe in recite: „mea culpa“, preveč smo Avstrijo podpivali. V Avstrijo nas sedaj ne marajo, v Jugoslaviji nas pa mrzijo.

Iz Komende. Dne 31. avgusta m. l. se je vršil pri nas Krekov tabor. Središče celega slavlja je bil dr. Krek in njegov oče Valentin Krek, ki je pred davnimi leti učiteljeval pri nas. Dr. Krelu so vzdali spominsko ploščo na šolskem poslopju in nagrobni spominek so postavili učitelju Valentinu Krelu na pokopališču. Govorili so razni govorniki, med njimi tudi poslanec Štrcin, ki se je leta 1914. peljal iz znanega dr. Šustersičevega shoda, na tistem vozu, na katerem so vpili: „Še kri bo tekla!“ Tekla je res kri, pa ne Štrcinova, ampak kri naših sinov, bratov in očetov, ki so ostali na bojnih poljanah, ki so prišli pohabljeni in bolni domov. Kdaj se boste pa spomnili na te ter jim postavili spominske plošče? Seveda, težko bi bilo takrat govoriti ljudem, ki bi se spomnili, kaj so izgubili v tej vojski. Tudi znani bogataš, gospod Mejač je imel važno vlogo pri tej slovesnosti. On je dal napraviti lep, nov spomenik na grob dr. Krekovemu očetu. Pri njem se je vršila tudi popoldanska veselica in morda je dobiček pokrtil stroške za spomenik in je še kaj čez ostalo. Na slavnosti je govoril tudi duhovnik dr. Izidor Cankar. Njegov govor moramo pohvaliti, je bil poučen in le škoda, da ga niso čuli razni ljudje, ki se jih tiče. Med drugim je lepo povedal: „Janez Krek je sovražil kapital, ki se avtomatično kupiči sam od sebe, in je s tem svojim sovraštvom čustvoval, kakor ljudstvo, ki meni, da zakopani zaklad varuje hudič. Niti moralka, niti državni zakon ne določuje nikjer, koliko sme človek imeti, da ne škoduje svojega bližnjega, a ljudstvo ve, da ta meja obstoji in ne smatra bogatina za svojega. Tudi tega ne bo smelo ljudsko gibanje nikoli prezreti. S kupičenjem zasebnega bogastva in s tistimi, ki ga kupičijo, ne sme ljudska stranka sklepati kompromisov. Bogatin v ljudski stranki je abnormalna prikazen... Janez Krek ni sovražil ničesar bolj, kakor mamonizem (pohlep po bogastvu). Ni vedno ljudska stranka tista, ki je najmočnejša, a tista, ki je najbolj poštena, je gotovo ljudska in bo postala najmočnejša“. Tako lepo je povedal dr. Izidor Cankar in mi Komenčani si bomo te lepe besede zapomnili, posebno kmetje in delavci, ki smo dosedaj držali z največjo stranko, da so si s pomočjo nas kupičili zasebno bogastvo vsi tisti, ki so tudi s to stranko držali.

Kmetijstvo, trgovina in industrija.

OBDELOVANJE POSESTNIŠKIH ZEMLJIŠČ, DANIH V ZAČASNI ZAKUP.

Glavni poverjenik ministrstva za agrarno reformo v Ljubljani razglasa in odreja po nalogu ministrstva za agrarno reformo nastopno: Nekateri predstavitelji malokmečkih družin, ki so dobili zemljišča (njive) veleposestev, spadajočih pod agrarno reformo, v začasni zakup, niso obdelali te zemlje ali niso obdelali delov svojih lastnih zemljišč, ampak izkoriščajo poljedeljsko zemljo kot pašnike ali livade. To nasprotuje namenom agrarne reforme in je na veliko škodo za našo ekonomsko-financijsko moč, ker se zmanjšuje naša kmetijska produkcija. Zato je predvideno v § 5 naredbe ministrskega sveta, da bodo pri končni razdelitvi zemlje izključeni tisti zakupniki, ki nemarno obdelujejo zemljišča, dana jim v zakup. V št. 150 „Uradnega lista“ je bila glede oddaje zemljišč v zakup razglasila odredba glavnega poverjenika, ki med drugim določa, da bo glavni poverjenik „odobril pogodbe, sklenjene v zmislu te odredbe, ter jih po preteku te (enoletne) najeminske dobe podaljšal vsem onim kmetovalcem, ki bodo zemljišče, vzeto v najem, obdelali skrbno in dosedajni obdelavi primerno.“ Predpisi glede primernega izkoriščanja v zakup vzetih zemljišč se v mnogih primerih ne vpoštevajo; zato se opozarjajo vsi oni, ki so zemlje dobili in je žele kot soupravičenci dobiti še v bodoče, da se bodo tozadevne odredbe izvajale najstrože. Vsi interesenti, predstavitelji malokmečkih družin kot zakupniki se o tem obveščajo potem Uradnega lista in domačega časopisja. Vabijo se duhovščina, učiteljstvo, županstva in drugi prijatelji kmečkega ljudstva, da ga pouče ter skušajo uveriti, da je v interesu poedinca in v interesu splošnosti, da ne ostane neobdelan niti najmanjši kosček zemlje. Veleposestniška oskrbnitva, odnosno veleposestniki sami se pozivljejo, da potem nadzornika, kjer obstoja, sicer pa naravnost glavnemu poverjeniku za agrarno reformo v Ljubljani 1.) predložijo popis (ime in natančen naslov) vseh onih zakupnikov, ki doslej niso obdelali zemlje, 2.) za vsakogar označijo, koliko zemlje je dobil v zakup, a koliko je ni obdelal (v hektarih ali arih), 3.) obenem za vsakogar izkažejo, koliko zemlje je že prej (razen v zakup dobljene) obdeloval in koliko od te zemlje je obdelovane, 4.) navedejo razloge, zaradi katerih dotični ni obdelal zemlje, 5.) poročajo, koliko zemlje je ostalo končno neobdelane. Vse to se namreč ne anaša samo na zemljo, ki je oddana v začasni zakup, nego tudi na zemljo, katero so dotičniki obdelovali že prej. Pozivljejo se vsa županstva interesiranih občin, da pri teh poizvedbah vestno sodelujejo ter veleposestniška oskrbnitva, odnosno državne nadzornike pri tem delu podpirajo. Zahtevana poročila morajo soppodpisati, oziroma uradno potrditi tudi dotična županstva, ki so za njih pravilnost in točnost neodgovorna. Poročila morajo biti predložena nepreklicno do 10. aprila 1920.

g. Proti tujim valutam. Pri nas stojijo tuje valute nad vse previsoko, kar je popolnoma neopravičeno, ker tuje valute tudi niso delo močnejše fundirane kot naša. V prvi vrsti velja to za italijansko liro, ki je pri nas tako draga, četudi v resnici ni veliko več vredna od naše krone. Finančno ministrstvo se je trudilo, da temu zlu odpomore in posrečilo se mu je doseči na beogradske borze končni uspeh in zmanjšati tečaj tujih valut. Francosko-srbska banka, ki je najbolj dvigala vrednost tujih valut se je v tej borbi s finančnim ministrstvom pokazala brez moči.

g. Izvoz rudninskih izdelkov. Do sedaj je izdajalo dovoljenja za izvoz rudninskih izdelkov samo ministrstvo prehrane, sedaj so pa v to pooblaščen tudi njegovi odelki v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Novem Sadu in Splitu, ampak le do količine enega vagona.

g. Izvoz kož. Do sedaj je izvoz kož drobnice (koza, ovac, jancev) iz našega kraljestva prost. Ker pa lastne usnjarske industrijske potrebe niso krite, je ljubljanska trgovsko-obrtna zbornica ponovno prosila trgovinsko ministrstvo, da prepove vsak izvoz surovih kož.

g. Finančni poverjenik za Ameriko. Naša vlada namerava poslati v Ameriko finančnega poverjenika, da tam prouči finančna vprašanja, ki zanimajo nas in Ameriko.

g. Angleško-belgijska banka v Beogradu. Angleški in belgijski kapitalisti mislijo ustanoviti v Beogradu veliko banko s kapitalom 100 mili-

jonov dinarjev. Ta banka bi se pečala v prvi vrsti z reorganizacijo hipoteknih bank v Srbiji. Nam se zdi, da to preplavljanje države od strani tujega kapitala nikakor ni koristno za nas, četudi uvidevamo potrebo, da se pritegne tudi tuji kapital. Ta tuji kapital se sme samo pritegniti, da nadomesti pomanjkanje lastnega kapitala, ampak on ne bi smel nastopati pri nas samostojno, ker tako nas s časom lahko zaslužni.

Politične vesti.

p. Ne obupati! Predvčerašnjem so bila poročila o našem sporu z Italijo žalostna. Italija je odločno izjavljala, da ne odneha niti za las in se je lahko sklicevala na soglasje Francije in Anglije z njo. Da, predvčerašnjem se nam je očitno žugalo, da se takoj in brezpogojno uveljavi londonski dogovor, ako ne privolimo v italijanski kompromisni predlog, včeraj se je pa že pela nova pesem iz Vašingtona. Naš prijatelj Wilson, predsednik Združenih držav severno-ameriških je sporočil mirovni konferenci, da on odločno odklanja londonski dogovor, kakor tudi italijanski kompromisni predlog in ako se ne sprejme ameriški predlog, t. zv. Wilsonova črta, odpokliče takoj ameriške mirovne delegate in potem naj delajo zavezniki kar hočejo, Amerika si pa pridrži proste roke. To je bil udarec za one mogočnike, ki so mislili, da lahko delajo z nami kar hočejo! Ako nam sedaj storijo mogočniki krivico — na kar pa niti misliti ni — bodo lahko dolgo čakali na kako finančno podporo iz Amerike, brez katere pa — posebno Italija — ne morejo naprej. Italijanski ministrski predsednik Nitti je baje že izjavil, da niti misliti ni, da bi Italija mogla izvesti svoje načrte proti volji Amerike! Položaj se je torej za nas znatno zboljšal in lahko smo pomirjeni, če le Wilson vztraja tako odločno na naši strani, kar je na vsak način pričakovati, ker Wilson ni kak Nitti, ki bi vsak dan drugače govoril. Sicer niti ona meja, ki jo je določil Wilson, ni za nas popolnoma pravična, ampak ako dobimo tako mejo, bomo se mogli vendar nemoteno politično in gospodarsko razvijati in naša briga bo, da pripravimo trenutek, ko bomo dovolj močni, da si sami postavimo mejo na Soči. Obupavati nam res ni treba!

p. Sovražniki na delu. V Veliki Kaniži na Madžarskem je bil te dni važen setanek sovražnikov naše države. Hrvatje je zastopal znani Habsburgovec major Stipetić, Madžare odposlanec admirala Hortyja, znamenitega krvnika — Nemce pa odposlanec koroškega „Volkswerra“, tako, da so se zbrali ravno pravi ptiči, ki imajo pa k sreči pristržene peruti in ne morejo leteti. Ti ptiči so sklenili, da se mora ojačiti protidržavna agitacija v Jugoslaviji, posebno pa, da se mora delati na tem, da se nahajska Slovenec in Hrvatje proti Srbom, ker to je prvi pogoj, da se Jugoslavijo razbije. Ti ptički s pristrženimi peruti samo s tem ne računajo, da je naše ljudstvo že preveč zrelo, da bi se dalo od takih ljudi in njihovih zaupnikov doma slepariti in zapeljivati. Naše ljudstvo dobro ve, da tam ne more biti dobro zanj, kamor ga vabijo take družbe in zato se bo znalo iznebiti tudi njihovih agitatorjev, četudi bodo ti še tako previdni in skušali svojo protinarodno agitacijo prikriti s kako nedolžno krinko, morda celo s katoliško vero, ker to je jasno, da naši hujšakači v duhovski obleki niso daleč od te lepe družbe ptičkov s pristrženimi peruti.

p. Italijanski klerikalci proti Jugoslaviji. Nekateri naivni ljudje pri nas so se tolažili, ko je bilo izvoljenih večje število klerikalcev v italijanski parlament, češ, ti bodo gotovo pravični, ker jim vera prepoveduje vsako krivičnost. Vera in klerikalci! Saj je vendar znano, da proti veri najbolj grešijo ravno klerikalci, ki jim je vera samo plašč, s katerim pokrivajo svoje samopašne namene. Taki so tudi papeževi klerikalci v Italiji, katerih vodstvo je imelo te dni v Rimu sejo, na kateri se je sklenilo zahtevati, da se spoštuje narodnostno načelo, da se pobratijo narodi v mednarodni zvezi. To je zaradi lepšega — plašč, pod katerim je bila skrita zahteva, da se spoštuje in varuje Italijanstvo vzhodnega brega Jadrana. Kje pa je to Italijanstvo vzhodnega brega Jadrana? Vzhodni breg Jadrana je jugoslovanski, to dobro vedo tudi italijanski klerikalci, ampak tudi oni so v prvi vrsti Italijani, potem šele katoličani, kakor je tudi njihov voditelj papež v prvi vrsti Italijan in zato je tako dolgo odlašal, predno je priznal našo kra-

ljevino kot svobodno državo, ker nas — kot pravi Italijan — pač sovraži.

p. Za redne odnose z Rusijo. Naša vlada je dobila baje iz Moskve brezlični brzovjav od Ilije Mirića, predstavnika jugoslovanske organizacije pri ruski sovjetski vladi, ki poziva našo vlado, da stopi z rusko sovjetsko vlado v redne diplomatske odnose. Mislimo, da ta predlog ni nesprijemljiv iz več vzrokov, posebno pa ne iz tega vzroka, da bi bili ravno mi med zadnjimi državami, ki bi to storili. Mi se ne strinjamo v celoti s sedanjim ruskim režimom, ampak ne strinjamo se tudi z režimi v raznih drugih državah in vendar stojimo z njimi v rednih mednarodnih odnosih in res ne vidimo nobenega vzroka, zakaj bi se branili stopiti v redne mednarodne odnose ravno s slovansko Rusijo. Ako je to iz ozirov na naše zapadne „zaveznike“, potem so ti ozirom na vsak način odveč, ker tudi oni proti nam ne poznajo nobenih posebnih ozirov. Mi smo osamljeni in si moramo poiskati prijatelje tam, kjer jih gotovo najdemo.

Novosti.

n. Svoj god so obhajali včeraj, na pustni torek, farovski gospodje okoli „Večernega lista“. Zatrjuje se, da je bil zastopnik škofijskega ordinariata, ki sedi v uredništvu tega lista, našemljen za prvega norca. Čuje se, da bo danes, na pepelnico sredo, v Ljubljani slavnostni pogreb in da bo sam škof pokopal še preostale mrvice možgan urednikov svojih listov.

n. Uradniške draginjske doklade. Načelstvo JDS je na včerajšnji seji razpravljalo o uradniških plačah. Soglasno je sklenilo pozvati merodajne činitelje, da nemudoma ukrenejo vse potrebno, da se dosežanje draginjske doklade podaljšajo preko 1. marca. To se je sporočilo brzovjavno ministrskemu predsedniku Davidoviču, finančnemu ministru dr. Velkoviču in trgovinskemu ministru dr. Kramarju, dr. Kukovec bo pa tudi osebno interveniral v Beogradu, kamor se je sinoči odpeljal. Razburjenje med uradničtvom je bilo prezgodnje, ker se bo zadeva uredila tako, kakor to zahteva sedanja draginja.

n. Novi bankovci, za katere se sedaj zamenjajo stari avstrijski bankovci, so po večini pravilno izdelani, posebno bankovci višjih vrednosti. Na eni strani je jugoslovansko, na drugi pa francosko besedilo, ki ga je pa radikalski finančni minister dr. Ninčić čisto po nepotrebnem vrnil na bankovce, ker vrednost naših bankovcev bo vsakdo spoznal tudi, ako je samo jugoslovanski napis na njih. Tudi bi bili petinarski (dvajsetkronski) bankovci lahko malo lepši kot so. Sicer se ne more zahtevati, da bi bili mali bankovci tako natančno izdelani kot večji, ker to stane denar, ampak malo bolj bi se vendar moralo paziti na izdelavo pri njih. Sicer pa občinstvo nove bankovce prav rado jemlje in je veselo, da imamo enkrat svoj lastni denar. Stari avstrijski bankovci imajo vrednost samo še do polovice marca, potem pa nobene vrednosti ne bodo več imeli. Ponavljamo to in opozarjamo vnovič, da vsakdo pravočasno zamenja denar, ker po toči zvoniti je prepozno.

n. Varaždinski uporniki pred sodiščem. Začetkom lanskega leta so se varaždinski vojaki, nahujskani po zločinskih tennih elementih, spuntali. Aretiranih je bilo zaradi tega nad sto vojakov, ki so bili izročeni vojaškemu sodišču. Sedaj je preiskava končana in te dni je začela pred vojaškim sodiščem v Nišu razprava proti

133 Varaždincem, ki so obtoženi zaradi upora proti državnemu in narodnemu jedinstvu. Zaslupati se mora okoli 200 prič in zato bo trajala razprava več dni. Glavni krivci, ki so vojake nahujskali, so se seveda poskrili in trpele bodo žrtve zapeljivcev.

n. Meja v Banatu je deloma popravljena v korist Jugoslavije, ki dobi še mesta Modoš, Pardani in Feni. V Banatu so Rumuni tudi brez tega dobili veliko preveč ozemlja na naš račun, ker pri mirovni konferenci vpoštevajo vsakega bolj kot nas in naše pravične zahteve. Seveda je vse to pripisati Italiji, ki bi nas rada oškodovala, kjer je to le mogoče in kjer nam ona ne more jemati, pa naredi tako, da ubijajo drugi naši sosedi.

n. Viniška afera. Pred novomeškim okrožnim sodiščem bi se imela vršiti te dni razprava proti viniškemu župniku Königu in dvanajsterim posestnikom, ki so hoteli delati revolucijo proti Jugoslaviji, nahujskani seveda, po župniku. Ker so zagovorniki obtožencev zahtevali, da sodi ljubljansko sodišče, je bila razprava preložena na nedoločen čas.

n. Ruski begunci. V Solun je prispelo tisoč Rusov, ki so zapustili domovino zaradi boljše-viškega prodiranja proti Odesi. Ti begunci so namenjeni v Jugoslavijo, ali v Solunu so grške oblasti odklonile vsako sodelovanje pri nastanjanju beguncev do odhoda po železnici v Jugoslavijo. Mi nismo prijatelji carske Rusije in njenih privržencev, ali smatramo za dolžnost Jugoslovancem, sprejeti te begunce kot slovanske brate, kar se gotovo tudi zgodi.

n. Ptujski nemški obrtniki so tako predrzni, da še vedno pošiljajo nemške račune slovenskim strankam. Mi tega ne zamerimo toliko nemškimi obrtnikom, temveč onim Slovencem, ki še danes podpirajo nemške obrtnike, ko imajo na razpolago slovenske.

n. Tiskarski štrajk na Hrvaškem, zaradi katerega hrvaški listi že mesec dni ne izhajajo, bo menda te dni končan in sicer na ta način, da vsaka stranaka malo odneha. Zagrebški listi bodo menda še ta teden začeli zopet izhajati.

n. Ponarejeni tisočkronski kolki krožijo pri nas in so ponarejeni tako dobro, da se človek lahko zmoti in sprejme tisočak s ponarejenim kolkom. Najboljše je, ako se vsaj tisočaki takoj zamenjajo za nove jugoslovanske bankovce in da novih avstrijskih tisočakov nihče več ne sprejme. Jasno je namreč, da bodo poskušali Avstrijci vse, da sedaj, med zamenjavo vtihotapijo k nam čim večje število ponarejenih tisočakov.

n. Zanimivo iz Celovca. V imenu raznih celovških organizacij so izročili občinski svetnik profesor Luc, predsednik društva bišnih posestnikov Franc Ekart in gospa Doršel mednarodni misiji v Celovcu spomenico, v kateri slikajo strašno bedo v mestu in zahtevajo, da pride mesto pod jugoslovansko upravo, ki bi edina bila v stanju, urediti prehranjevalne razmere. To je, seveda, strahovito razburilo oni del celovškega prebivalstva, ki o Jugoslaviji noče ničesar slišati, t. j. uradnike, ki se bojijo, da jih naša država zaradi neznanja slovensčine ne bi prevzela. Ampak ti ljudje so v manjšini, med tem ko predstavljajo oni, ki se jim je začelo svitati v glavah, večji del celovškega prebivalstva.

n. Bolgari nočejo mirovati. Bolgarska vlada vedno izjavlja, da hoče biti proti nam lojalna in miroljubna, pri tem pa mirno dopušča, da general Protopopov organizira četaše proti naši

državi. In to je oni Protopopov, ki bi ga morala bolgarska vlada izročiti zaveznikom radi zločinov, ki jih je ta krvolok zakrivil v Srbiji za časa okupacije! Ta človek nemoteno in javno dela priprave za nove zločine! Bo treba pač spregovoriti z bolgarsko vlado energično besedo! Čudna je tudi bolgarska lahkomišelnost. Doma imajo boljše-viške upore in razne druge neredne, pa se jim še ljubi misliti na četašenje po naši Macedoniji, namesto da bi za red skrbeli doma.

n. Dravski most pri Velikoven, ki so ga Nemci pri svojem umikanju pred našimi četami prve dni junija lanskega leta zažgali, so naše oblasti dale iznova napraviti in 15. t. m. je bil nov most svečano odprt.

n. Železnica št. Janž-Sevnica. Ministrstvo za javna dela je odobrilo izdatke za trasiranje in izpeljavo železniške proge od št. Janža na Dolenskem do Sevnice. Ta železniška proga, ki bo sicer kratka, je velike važnosti, ker je št. Janž središče velikih rudnikov, od katerih nekateri že obratujejo, z izkoriščanjem drugih se hoče pa začeti in zato je potrebno, da se ta premogovni revir zveže z železnim tirom tudi s progo Zidani most-Zagreb.

n. Španska bolezen razsaja prav občutno po celi Evropi in tudi pri nas ter zahteva mnogo žrtev. Posebno veliko ljudi je zbolelo na Dunaju, kjer jih tudi prav mnogo umre.

n. Žalosten slučaj. V Ljubljani je neki sedemnajstletni dijak zastrupil svojega tovariša s strihinom zato, da bi se polastil njegovega denarja, ki ga je rabil za veselice in podobne nepotrebne reči. Kako nizko je padla morala pri ljudeh, kako izprijena je mladina že tako zgodaj! To je samo zato, ker je izprijeno skoraj vse, kar so ljudje v vojni podivjali in mladina, ki pri starejših nič dobrega in lepega ne vidi, tudi ne more biti dobra. Treba se je res vprašati, kam vse to pelje? K dobremu gotovo ne.

Nežigosan denar ujetnikov iz Italije. Glasom dopisa finančnega ministrstva tukajšnja delegacija financ ni pooblaščenca sama zamenjati nekolkovan in nežigosan avstrijski denar, ki ga prinese naši ujetniki s sabo iz Italije. Zamenjavo mora v vsakem slučaju posebej dovoliti ministrstvo financ (generalni inšpektorat) v Beogradu, kamor je vlagati vse tozadevne prošnje. Prošnje morajo biti kolkovane ter opremljene z uradnimi potrdili in dokazili o ujetništvu in o tem, da je bil denar res prinešen iz ujetništva.

n. „Slovensko obrtniško društvo“ v Ljubljani vabi vse svoje člane in ostale v Ljubljani samostojne obrtnike na važni prijateljski sestanek, ki se vrši v soboto dne 21. februarja 1920. ob 7. uri zvečer v steklenem salonu hotela Lloyd. Ker so na razgovoru važne zadeve, ki se tičejo v Ljubljani stanujočih obrtnikov, je želeto, da se obrtniki omenjenega sestanka v polnem številu udeležijo.

Razno.

r. Kolčak ustreljen? Javlja se, da so boljševiki admiralu Kolčaku, poveljniku protiboljševiške armade v Sibiriji, ki je prišel v njihovo ujetništvo brez velikih ceremonij obsodili in takoj nato tudi ustrelili. Potrjena ta vest sicer še ni, ampak verjetno je zelo, saj je znano, da boljševiki ne cenijo previsoko človeškega življenja, posebno pa gotovo niso imeli obzira nasproti Kolčaku, ki jim je tako dolgo nagajal s svojo sibirsko armado.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuju.

Delniška glavnica in rezerve okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. — Brzovjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavnica **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metkovič, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzovjavni naslov: **Jadranska.**

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago. Ležare v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Telefon št. 257.